

**Na pragu smo neviđenog viška
nafte – Goldman**

**Pad potrošnje, a ne rat cenama,
pravi najveću štetu**

**Pad rublje daje Moskvi neočekivanu
prednost u ratu sa Rijadom**

**Sečin: Cilj izbaciti američke proizvođače
sa tržišta**

Pritisak Vašingtona na Rijad

**Rekordno popunjena evropska
skladišta prirodnog gasa**

Vreme za makaze

**Kako se naftni majori prilagođavaju
prilikama na tržištu?**

Eni reže capex za 25%, Repsol za 26% ...

**Savet investitora: Vreme je za
smanjenje dividendi**

Čelnici Anadarka 81% manja plata

**WoodMac: 19% globalne isporuke nafte
neekonomično pri ceni od 25\$**

NATIONAL PETROLEUM COMMITTEE OF SERBIA

WORLD PETROLEUM COUNCIL

БУДУЋНОСТ
НА ДЕЛУ

PETROHEMIJA

SADRŽAJ

NAFTA

Na pragu smo neviđenog viška nafte – Goldman	OVDE
Pad potrošnje, a ne rat cenama, pravi najveću štetu	OVDE
Kako se naftni majorsi prilagođavaju prilikama na tržištu?	OVDE
Rosneft počeo sa reotkopom akcija na otvorenom tržištu	OVDE
Savet investitora Big Oil-u: Vreme je za smanjenje dividendi	OVDE
Chevron: Dividende su sveta krava	OVDE
Sečin: Cilj je izbaciti američke proizvođače sa tržišta	OVDE
Dijalog američke škrljne privrede sa OPEC-om	OVDE
Tramp postavlja „naftnog ambasadora“ za OPEC	OVDE
Pritisak Vašingtona na Rijad	OVDE
Čelnici Anadarka 81% manja plata	OVDE
Eni će smanjiti capex u 2020. za 25% - dodatni rezovi za 2021.	OVDE
Repsol će smanjiti planirani capex za 2020. godinu za 26%	OVDE
Pad rublje daje Moskvi neočekivanu prednost u ratu cenama sa Rijadom	OVDE
Gasprom njeft: Ove godine 8 mt nafte iz arktičkih polja	OVDE
Meksički trgovac ne odustaje od venecuelanske nafte	OVDE
Deset odsto globalne isporuke nafte neekonomično pri ceni od 25\$	OVDE
UNKS: Kretanje cene nafte Brent	OVDE

GAS

Rekordno popunjena evropska skladišta prirodnog gasa	OVDE
Cena gasa prepolovljena u dve godine	OVDE
Gasprom profitira na ratu cenama nafte?	OVDE
I Poljski PGNiG u proceduri traženja pravnog izuzeća sa Severni tok 2	OVDE
Nord Stream: Tvrđnje Poljske neosnovane	OVDE

REGION

INA: Upola manja dividenda ove godine	OVDE
MOL počeo proizvodnju sredstava za zaštitu od korona virusa	OVDE
UNKS: Cene goriva u regionu	OVDE

NAFTA

Pad potrošnje, a ne rat cenama, pravi najveću štetu

HJUSTON - Zamislite da američki predsednik Donald Tramp sklopi sporazum sa Saudijskom Arabijom i Rusijom o smanjenju proizvodnje nafte i svako od njih krene sa rezom od po milion barela dnevno. Moguće, ali u snu, zar ne? - komentariše *Bloomberg*.

Na pragu smo neviđenog viška naftе - Goldman

NIJUJORK - Nezabeležen kolaps u potražnji naftе dovešće do masovnog zagušenja tržišta ponudom ove sirovine, koju čak ni zamrzavanje ili rezanje proizvodnje OPEC-a ne može ispraviti, kažu analitičari Goldmana. Ovaj finansijski investiiconi gigant, u noti objavljenoj u sredu, predviđa suficit od 14 miliona barela dnevno na tržištu u drugom kvartalu.

"Sada je prekasno za bilo kakav potencijalni sporazum između SAD, Saudijske Arabije i Rusije o zamrzavanju ili smanjenju proizvodnje. Bili bi potrebni meseci da globalno utiču na zalihe i neutralisali bi ih trenutni gubici potražnje", kaže banka.

Sirova naftа Brent ostaće blizu 20 dolara za barrel narednog tromesečja, dok će američka WTI naftа verovatno pasti znatno ispod tog nivoa kako skladište bude bujalo, rekao je Goldman.

Vratimo se stvarnosti u kojoj potražnja propada - neki trgovci kažu za 10 do 20 miliona barela dnevno, ili za petinu globalne potrošnje.

Čak i ako se potražnja vрати na normalne nivoe do sredine godine, 2020. je još uvek na putu najvećeg smanjenja potrošnje naftе od kada su pouzdani zapisi počeli da se beleže sredinom 1960-ih. Do sada je najveća godišnja kontrakcija zabeležena 1980. godine, strmoglavim padom od 2,6 miliona barela dnevno, dok se globalna ekonomija teturala pod uticajem druge naftne krize.

Pad potražnje je pokretna meta za naftne stratege dok zemlje pojačavaju svoje mere za obuzdavanja pandemije. Čak bi i manja kontrakcija od procenjenih 10 do 20 Mbd daleko bi nadmašila bilo kakva smanjenja proizvodnje o kojima je savez OPEC + razgovarao pre dve nedelje, kada Saudijska Arabija nije uspjela uveriti Rusiju da pristane na novih 1,5 miliona barela dnevno. Čak i ako bi Teksa smanjio proizvodnju, za što se neki regulatori zalažu, to ne bi napravilo veliku razliku.

Analitičari vide znakove da se u celom lancu snabdevanja naftom grade viškovi: mlazno gorivo se ne prodaje na većim aerodromima; potražnja za benzinom naglo je smanjena. Fabrike se zatvaraju što smanjuje kupovinu dizela.

U upečatljivom primeru efekta na putovanja, nemačka Lufthansa, najveća evropska avikompanija, planira da u kratkom roku prizemlji 700 od svojih 763 aviona, smanjujući raspored letova na nivo posljednji put višen 1955. godine.

Pogrešni argumenti da su cene dotakle dno

"Argumenti da su cene već preniske, a pozicioniranje je izuzetno kratko, pogrešni su, jer ono što tržište danas doživljava je bez presedana", rekla je Amrita Sen, glavna analitičarka za naftu u konsultantu Energy Aspects Ltd.

Jedino relativno svetlo mesto u svetskoj potražnji za naftom je Kina, gde se potrošnja polako oporavlja nakon što je u februaru pala za 20%, kad je Peking zaključao stotine miliona ljudi kako bi usporio širenje virusa. Uprkos tome, i kineska potrošnja ostaje na nivou od pre godinu dana, rekli su trgovci.

Vrhunski italijanski kvalitet

I tradicionalna receptura
u svakoj šoljici kafe

Pobrinuli smo se da
svaki vaš put postane čist užitak.
Za početak, posebno smo
odabrali sorte kafe vrhunskog
kvaliteta i proverenog porekla,
potom predano pržili po
tradicionalnoj italijanskoj
recepturi i na kraju vam poslužili
šolju čistog zadovoljstva za sve
vaše velike i male razgovore.

DRIVE Cafe kafa. Vrhunska priča

Ekskluzivno na

Kako se naftni majorsi prilagođavaju prilikama na tržištu?

LONDON - Najveće evropske naftne kompanije smanjuju povrat akcionarima i režu troškove, kako im prilike na tržištu jedu zarade, piše **Bloomberg**.

Tek što su izašle iz prethodnog pada, koji im je ostavio rastuće dugove i smanjene investicione programe, energetske kompanije ulaze u novi vad sa cenama nafte gurnutim na najniže u gotovo dve decenije.

Royal Dutch Shell je poslednja iz evropskog Big Oil kluba koja se u ovaj ponedeljak pridružila toj listi. Najveća evropska naftna kompanija je saopštila da neće nastaviti sa narednom fazom programa otkupa akcija, sledeći slične korake italijanskog Enija, norveškog Equinor -a i francuskog Totala. Kompanije, koje su bile dugo bastion predvidljivih povrata akcionarima, takođe su se obavezale na velika smanjenja potrošnje.

Shell je saopštio da preduzima "neodložne mere kako bi osigurao otpornost" svog poslovanja. Iako se kompanija u potpunosti ne odriče otkupa, završetak programa „verovatno neće biti izvodiv do kraja 2020.“

Potez Shell-a nije previše iznenadio posmatrače, jer je CEO kompanije Ben van Beurden ranije ove godine njavio tu opciju, kada je ovaj gigant "bio kratak" za 10 milijardi dolara za ispunjenje cilja reotkaza.

Holandsko-britanski naftni majors očekuje smanjenje kaptalnih ulaganja u ovoj godini na oko 20 milijardi dolara od planiranih 25 milijardi dolara. Takođe očekuje da će u narednih 12 meseci s nivoa 2019. godine smanjiti osnovne operativne troškove za između tri i četiri milijarde dolara. Očekuje se da će mere dodati do 9 milijardi dolara Shell-ovom slobodnom novčanom toku, navodi se u saopštenju. Shell je naveo da je i dalje opredijeljen za svoj program prodaje više od 10 milijardi dolara imovine u periodu 2019-20, ali vtajming zavisi od prilika na tržištu.

Kompanije svuda menjaju planove

Exxon Mobil planira usporavanje svojih rashoda, dok je BP rekao da bi ove godine mogao smanjiti kapitalnu i operativnu potrošnju za 20%.

Equinor je zaustavio program reotkaza akcija za pet milijardi dolara i rekao da smanjuje investicije, istraživačke i druge troškove. Total je zaustavio program otkupa akcija, rekavši da će ovim potezom ove godine uštedjeti 1,5 milijardi dolara.

Jedini u ovoj situaciji „uzvodno pliva“ ruski Rosneft, piše **Bloomberg**, prenoseći ocenu te kompanije da pad cena nafte čini otkup atraktivnim.

Rosneft počeo sa reotkupom akcija na otvorenom tržištu

MOSKVA - U skladu s odlukom Upravnog odbora Rosnefta, švajcarska banka UBS je, kao nezavisni bankarski agent ruskog državnog naftnog giganta, počela ove nedelje da kupuje akcije i depozitne potvrde kompanije na otvorenom tržištu.a

U ponedeljak, 23. marta, na zatvaranju trgovanja na moskovskoj i londonskoj berzi, Banka je kupila 1.500.000 akcija Rosnefta, **saopšteno** je iz ruske kompanije.

Savet investitora Big Oil-u: Vreme je za smanjenje dividendi

LONDON - Najveće svetske naftne i gasne kompanije trebalo bi da razbiju industrijski tabu i razmotre smanjenje dividendi, umesto da se dodatno zadužuju radi isplata akcionarima dok im je poslovanje srezano zbog pandemije koronavirusa, savetuju investitori.

Prvih pet takozvanih naftnih majorsa godinama izbegavaju smanjivanje dividendi kako bi održali poverenje i novac ulagača, pa su tako dodali zaduživanjem kombinovano 25 milijardi dolara u 2019. godini za održavanje kapitalne potrošnje, istovremeno vraćajući milijarde deoničarima.

Sada je ta strategija u opasnosti. Cene nafte sputile su se za 60% od januara.

„Dugoročno je prikladno smanjiti dividendu. Nismo za povećanje duga na račun podrške dividendama“, rekao je Jeffrey Germain, direktor Brandes Investment Partnersa, čiji portfelj uključuje nekoliko evropskih naftnih kompanija.

Kombinovani dug američkih kompanija Chevron i Exxon, francuskog Totala, britanskog BP-a i britansko-holandskog Royal Dutch Shell-a iznosio je u 2019. godini 231 milijardi dolara, samo sramežljivo ispod 235 milijardi dolara u 2016. kada su cene nafte takođe pale ispod 30 dolara za barrel. Chevron je jedini smanjio dug prošle godine.

Chevron: Dividende su sveta krava

HJUSTON - Vrednost akcije Chevriona odskošila je 14,2% nakon što je američki majors predstavio mere smanjenja troškova, ali obećao da neće smanjiti svoju dividendu uprkos padu cena nafte.

„Dividenda nam je prioritet broj jedan i vrlo je sigurna“, rekao je izvršni direktor Michael Wirth za **CNBC** mrežu.

„Pretpostavljajući da će se cenovni rat između Saudijske Arabije i Rusije nastaviti, Wirth je rekao da kompanija „preduzima mere u oblastima koje može kontrolisati ...“

„Ovo je četvrti put u mojoj karijeri, da sam svedok pada cena nafte od 50% u vrlo kratkom vremenskom periodu“, rekao je Wirth. „Već smo bili tu, znamo što treba učiniti, poduzimamo akcije.“

Sechin: Cilj je izbaciti američke proizvođače sa tržišta

MOSKVA - Saradnja između Organizacije zemalja izvoznica nafte (OPEC) i nekih zemalja koje nisu članice OPEC-a postala je besmislena, izjavio je u Igor Sechin, izvršni direktor glavnog ruskog proizvođača nafte Rosneft.

Zbog američkih sankcija i COVID-19, sporazum OPEC malo znači, rekao je Igor Sechin za **TV Rusija 24** kasno u prošli petak.

Dodao je da bi cene nafte u svetu mogle do kraja godine da se vrate na 60 dolara, ako američka nafta iz škriljaca bude istisnuta sa tržišta sa dramatičnim pojedinjenjem nafte koji je usledio posle propasti postojećeg OPEC+ sporazuma.

Sechin je rekao da je OPEC + izgubio moć jer drugi faktori trenutno utiču na cenu nafte.

Čelnik Rosnefta kaže da u svetu postoji niz zemalja proizvođača nafte koje nikad nisu bile deo dogovora, a ne žele da mu se pridruže.

Bez sporazuma o naftnoj saradnji, Saudijska Arabija i Rusija, dva vodeća svetska izvoznika nafte, upali su u rat s cenama nafte, što je prema Sechingu bilo neizbežno jer Moskva mora da zadrži svoj udio i spreči nečlanice da profitiraju od smanjenja.

„Ako se odreknete svog (naftnog) tržišnog udela, tamo se više nećete vratiti, i tu je poenta. Cena će se prilagoditi (pre ili kasnije). Ali ako izgubite kupce, više ih nikada nećete dobiti natrag“, rekao je Sechin, prenosi RIA.

NAŠA SNAGA
DOLAZI OD NAŠIH
VREDNIH LJUDI,
A ENERGIJA IZ
ecto
PREMIUM GORIVA.

ecto
PLUS

ecto
DIESEL

ecto
SPORT

ZIMSKI

ecto
DIESEL

Dijalog američke škriljne privrede sa OPEC-om

NIJUJORK - Američki regulatori naftne industrije otvorili su dijalog s OPEC-om u pokušaju da pomognu postizanju primirja između tri najveća svetska proizvođača nafte i potencijalno reše saudijsko-ruski cenovni rat, kažu za *Wall Street Journal* ljudi upoznati s tim problemom.

Mohammed Barkindo, generalni sekretar Organizacije zemalja izvoznica nafte, razgovarao je u prošli petak s Ryanom Sittonom, teksaškim komesarom za željeznice koji ujedno nadgleda naftnu škriljnu privrednu u ovoj američkoj državi, inače najveću u SAD, prenos u subotu poslovnjak sa Wall Street-a.

Tramp postavlja u Rijadu „naftnog ambasadora“

VAŠINGTON - Administracija američkog predsednika Donalda Trampa imenovaće Victoriju Coates posebnim za energetskog izaslanika u Saudijskoj

Arabiji, u vreme kada je Vašington suočen sa globalnim padom cena nafte, koje vuku aktere američke "škriljne revolucije" ka propasti, saznaće u pondeljak *Reuters* iz dva upućena izvora.

Coates, koja pripada grupi najdugovečnijih bezbednosnih savetnika predsednika Trampa, u februaru je prešla iz Bele kuće i postala viši savetnik ministra za energetiku Dana Brouillettea.

Pritisak Vašingtona na Rijad

VAŠINGTON - Trampova administracija vrši pritisak na Saudijsku Arabiju da povuče svoj plan za preplavljanftno tržište i gurne 70% američke škriljne privrede u bankrot, piše u četvrtak *Wall Street Journal* pozivajući se na upućena lica.

Američki državni sekretar Michael Pompeo je u sredu uoči sastanka Grupe 20 telefonirao prestolonasledniku Mohammedu bin Salmanu sa porukom da iskoristi ovaj skup za jačanje ugleda Saudijske Arabije tako što će doprineti stabilizaciji globalnih finansijskih i energetskih tržišta, u vreme kada je svet suočen sa ozbiljnom ekonomskom nesigurnošću, preneo je State Department.

Čelnici Anadarka 81% manja plata

HJUSTON - Američki Occidental Petroleum je odlučio da smanji plate preostalim zaposlenim, a drastično i menadžmentu kompanije, pošto je prethodno već srezao troškove, smanjio dividende, otpustio deo radnika i prodao deo poslova kako ne bi bio ugušen dugovanjima uzetim radi plaćanja lanjske kupovine rivala Anadarko Petroleum.

Jedan od vodećih američkih proizvođača nafte iz škriljaca je prošle godine platio 38 milijardi dolara za Anadarko i odmah izazvao lavinu komentara o isplativosti te akvizicije, da bi novi potresi izazvani slomom OPEC+ saveza, izbijanjem pandemije korona virusom i saudijsko-ruskog rata (mnogi kažu - ne međusobnog, već protiv američke škriljne privrede) doveli kompaniju pred vrata bankrota.

Anadarko sada ide na smanjivanje plate od 1. aprila za 30% za deo američke radne snage koji zarađuje više od 76.000 USD godišnje.

Plata izvršne direktorike Vicki Hollub, koja se zalagala za akviziciju Anadarka i uverila američkog investicionog maga Warrena Buffetta da u taj posao uloži 10B USD, biće skresana za 81%. Plate ostalih visokih rukovodilaca biće smanjene u proseku 68%.

Eni će smanjiti capex u 2020. za 25% - dodatni rezovi za 2021.

RIM - Italijanski naftno-gasni velikan Eni kaže da očekuje smanjenje planirane kapitalne potrošnje za 2020. godinu za oko dve milijarde evra, odnosno 25%, kao odgovor na prilike na tržištu.

Za 2021. godinu Eni planira da smanji capex za 2,5 do 3 milijarde evra, što je 30% - 35% od iznosa predviđenog u njegovom poslovnom planu.

Eni očekuje da će 2020. njena proizvodnja biti između 1,8 i 1,84 miliona barela ekvivalenta nafte na dan i ostati na tom nivou 2021. godine.

Kompanija je u sredu saopštila da preispituje svoje projekte na Bliskom istoku zbog koronavirusa i stanja na tržištu.

Repsol takođe reže capex za 2020. godinu za 26%

MADRID - Španska naftna kompanija Repsol kaže da će ove godine smanjiti kapitalnu potrošnju za više od milijardu evra, odnosno za oko 26%, da bi ograničio štetu izazvanu padom cena nafte i gasa i pandemijom koronavirusa.

Repsol je u sredu saopštio da će mere koje preduzima osigurati da se njegov finansijski dug na kraju godine ne poveća u odnosu na kraj 2019. godine, prenosi **Dow Jones Newswires**.

Kompanija će zadržati isplatu dividende u iznosu od 0,55 eva po akciji u julu, ali odustaje od planova za otkup akcija od čak 5% temeljnog kapitala.

Repsol je takođe saopštio da će predstavljanje njegovog novog strateškog plana, zakazano za maj, biti odloženo "sve dok socijalni i poslovni izgledi ne budu jasniji".

Pad rublje daje Moskvi neočekivanu prednost u ratu cenama sa Rijadom

MOSKVA - Iako je rublja pala na najniži nivo u odnosu na dolar u četiri godine, jeftinija ruska moneta daje dodatnu prednost ruskim proizvođačima nafte u ratu za osvajanje tržišta nafte obaranjem cena sa Saudijskom Arabijom.

Kolaps sporazuma OPEC+ i cene nafte pogodili su, doduše, ruska finansijska tržišta i valutu, što je dovelo do naglog pada rublje u odnosu na američki dolar. Međutim, što niže rublja klizi prema američkoj valuti, niži su troškovi proizvodnje ruskih naftnih kompanija izraženo u američkim dolarima.

Prema proračunima **Reutersa**, cena proizvodnje barela ekvivalenta nafte, najvećeg ruskog proizvođača Rosnefta, sada je niža od troškova naftnog giganta Saudijske Arabije Aramco. I to zbog pada rublje prema dolaru. S druge strane, valuta Saudijske Arabije, rijal, vezana je za dolar po fiksnom kursu, tako da su troškovi Saudi Aramca u dolarima isti pre i posle pada cene nafte i kolapsa koalicije.

Prošle godine prosečan trošak proizvodnje po barelu ekvivalenta nafte Rosnefta bio je 3,10 dolara, da bi se sada sa oslabljenom rubljom sveo na 2,50 dolara. U isto vreme, cena proizvodnje barela Aramcove nafte ostala je nepromenjena, na 2,80 dolara, piše Reuters.

Deset odsto globalne isporuke nafte neekonomično pri ceni od 25\$

LONDON - Otprilike 10 posto svetske ponude nafte, odnosno nekih 10 miliona barela na dan, postalo bi neekonomično ako cene ostanu ispod 25 dolara po barelu, navodi **Wood Mackenzie**.

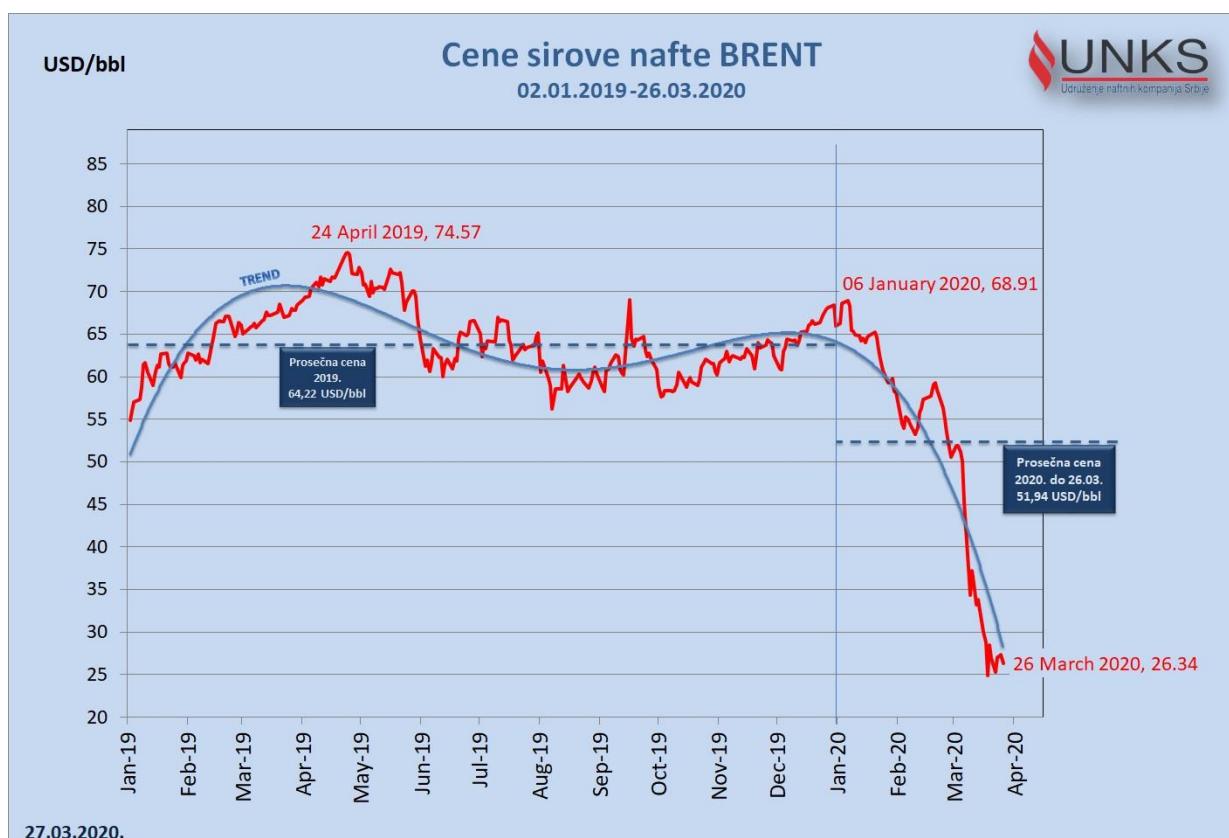
"Ako se cene ne oporave, slavine na bušotinama će se u nekim područjima neizbežno prisilno, ili iz strateških razloga zatvoriti", kažu analitičari uglednog škotskog energetskog konsultanta.

„Sposobnost industrije da zadrži protok barela sa višim troškovima biće strogo testirana.“

Diesel Avio Double Filtered

Neka Vaš motor poleti!

HIPLEX

HIPTEX

HIPREN

POLIMERI KOJI IMAJU IME

Gasprom njeft: Ove godine 8 mt nafte iz arktičkih polja

MOSKVA - Gasprom njeft ove godine planira povećanje proizvodnje nafte na svojim arktičkim projektima, objavila je ruska kompanija.

U saopštenju se precizira da će se njena proizvodnja nafte na projektu Novi Port povećati na 8 miliona tona (160.000 barela dnevno) u 2020. godini, sa 7,7 milijuna tona 2019. godine.

U planu su i tri nove bušotine na polju Prirazlomnoye (foto) - jedinom ruskom projektu za proizvodnju nafte na Arktiku - pored 19 postojećih bušotina.

Gasprom njeft je takođe naveo da je udeo nafte izvučene na Arktiku porastao na više od 30% u ukupnoj proizvodnji nafte ove treće po snazi ruske naftne kompanije.

The advertisement features a smiling man, Milorad Pavlović, in a racing suit. The text "PO MENI 'NAJBOLJI ZIMSKI DIZEL'" is prominently displayed. The background shows a gas station and a car. The OMV logo and "MAXXMotion Performance Diesel" are visible.

Meksički trgovac ne odustaje od venecuelanske nafte

MEKSIKO SITI - Meksički Libre Abordo i njegova vezana kompanija planiraju da kupe oko 15 miliona barela venecuelanske nafte kao deo prvog nafta-zahranu ugovora sklopljenog prošle godine s vladom predsednika Nicolasa Madura, rečeno je u utorak iz te kompanije agenciji Reuters.

Uvozno-izvozna firma Libre Abordo, koja pre toga nije imala iskustva sa poslovima u sektoru energetike, je 2019. godine potpisala ugovor s venecuelanskom državnom naftnom kompanijom PDVSA za isporuku kukuruza i kamiona cisterni za transport vode u zamenu za naftu, što je ujedno bio prvi takav ugovor koji je Madurova administracija potpisala od uvođenja američkih sankcija.

Libre Abordo je naveo da još nije dovršio isporuku otprilike 210.000 tona belog kukuruza i 1.000 kamiona cisterni za vodu predviđenih ugovorom. Najnoviji pad cena sirove nafte povećao je količine venecuelanske nafte koju planira da dobije u ovoj razmeni, dodaju iz meksičke kompanije.

Libre Abordo, koji preprodaje venecuelansku naftu, odbio je da otkrije imena krajnjih kupaca. Međutim, navodi da se ona ne prodaje međunarodnim trgovачkim kućama, kao ni velikim naftnim kompanijama, uključujući ruski Rosnjeft, kako su pojedine agencije javljale prošle nedelje.

GAS

Rekordno popunjena evropska skladišta prirodnog gasa

LONDON - Evropska skladišta prirodnog gasa bile su 1. marta 2020. godine 60% popunjena, što je najviši ikada zabeležen nivo za početak marta, prema zvaničnim podacima Udruženja evropske gasne infrastrukturne privrede (GIE).

Količina gasa u evropskim skladištima za prvi dan marta obično je iznosila 38%, prema proseku iz prethodnih pet godina; 2020. zalihe prirodnog gasa u Evropi ušle su u mart sa 60% popunjениh kapaciteta.

Evropske nivoi uskladištenog gasa u prva dva meseca ove godine takođe su dostigli nikada registrovane nivoe, prenosi u utorak portal [Oil&Gas.com](#).

Visoki nivoi rezultat su blage zime i rekordno velikih isporuka u Evropu i gasovodom i LNG-om u 2019. Uvoz LNG-a u 2019. godini bio je gotovo dvostruko veći u odnosu na dve prethodne godine.

Sjedinjene Države najveći su dobavljač LNG-a u Evropu od novembra 2019., a u februaru 2020. su američke isporuke dostigle novi rekordni nivo od 5,1 milijardi kubnih stopa na dan, skoro dvostruko više od izvoza drugog najvećeg evropskog dobavljača, Katara.

Poslednjih godina povećao se kapacitet evropskog uvoza gasovodima, uključujući Trans-Anadolijski gasovod iz Azerbejdžana. Ove godine ulaze i dodatni izvori. U januaru je gasovod Turk Stream ušao u rad. Transjadranski gasovod trebalo bi da bude završen sredinom 2020. godine. Ukupne kapacitete tih gasovoda gotovo dvostruko nadmašuje rusko-nemačka druga cev Severnog toka, čije puštanje u rad za sada nije precizirano, prvenstveno zbog političko-regulatornih prepreka.

Cena gasa prepolovljena u dve godine

LONDON - Evropske cene prirodnog gase bile su na relativno niskim nivoima u 2019. godini i nastavile tako do 2020. godine.

Spot cena prirodnog gase na Nacionalnoj balansnoj tački Velike Britanije (NBP) iznosila je u januaru 3,66 dolara za milion britanskih termalnih jedinica (MMBtu). 2020., najniža svih vremena za taj mesec.

Slično tome, cena prirodnog gase u trgovackom centru "Transfer Transfer Facility" (TTF) u Holandiji u proseku je iznosila 3,62 USD / MMBtu, također rekordno niska za mesec i manje od polovine prosečne cene u 2018.

Gasprom profitira na ratu cenama nafte?

MOSKVA - Rusija veruje da će joj rat cenama nafte pomoći u borbi za udeo na tržištu prirodnog gasa u Evropi, prenosi u ponedeljak [Bloomberg](#).

Pandemija koronavirusa i pad cena nafte - iako su negativni za sve prodavace gase širom sveta - verovatno će pogoditi izvoznike utečnjenog gasa (LNG) više nego ruski Gasprom, tvrdi za novinsku agenciju [RIA Novosti](#) ruski energetski analitičar Aleksandar Sobko.

Kolaps cena nafte neće povući ruski gas na dole, tvrdi Sobko, navodeći da je većina dugoročnih ugovora o LNG-u, posebno ona starija, indeksirana na cene nafte, u poređenju s 32 posto dugoročnih ugovora Gasroma koji su vezani na cene nafte.

Rušenje cena nafte trebalo bi da umanji prihode izvoznika LNG-a čiji su ugovori indeksirani na cenu nafte. Zagуšenje ponudom LNG-a usled smanjene potražnje i usporavanja ekonomije (i direktnе recesije na mnogim zrelim tržištima) verovatno će duže zadržavati niske cene LNG-a, primoravajući proizvođača LNG-a na odlaganje konačnih investicionih odluka o novim projektima.

СВЕТ ОКО НАС ПОКРЕЋЕ ЕНЕРГИЈА,
НАЈБОЉА ЈЕ ОНА КОЈА ГА ЧУВА.

ЈП "СРБИЈАГАС"

Народног фронта 12, Нови Сад, Србија
Тел: +381 21 481 1549; +381 21 481 2703
Факс: +381 21 481 1305

I Poljski PGNiG u proceduri traženja pravnog izuzeća sa Severni tok 2

LONDON – Poljska naftno-gasnna kompanija PGNiG saopštila je u četvrtak da je dobila pravo da se pridruži proceduri koja ispituje hoće li se dopustiti spornom gasovodu Severni tok 2 izuzeće iz dela energetskih zakona EU.

Razvojna kompanija Nord Stream 2 u vlasništvu Gasproma u januaru je zatražila od nemačkog energetskog regulatora Bundesnetzagentur odstupanje od primene trećeg energetskog paketa EU za gasovod kapaciteta 55 milijardi m³ godišnje.

To bi omogućilo operatoru gasovoda izuzetak od pravila pristupa treće strane, obaveze razdvajanja transportera i snabdevača gasa i zahteva za transparentnim tarifama.

Poljska veruje da će Severni tok 2 - koji bi udvostručio kapacitet direktno podbaltičkog transportnog gasnog koridora Rusija - Nemačka na 110 mlrd m³ godišnje - koncentrisati previše evropskog snabdevanja gasom na jedan izvor i na jednoj ruti, ugroziti sigurnost snabdevanja centralne i istočne Evrope, odnosto izazvati i manje ruskog gasa koji tranzitira kroz Poljsku u Evropu.

U skladu s primenjivim zakonom, odluku o odobravanju odstupanja doneće Bundesnetzagentur, a postupak će se zaključiti do 24. maja.

Nord Stream: Tvrđnje Poljske neosnovane

CIRIH - U komentaru za S&P Global Platts, Nord Stream 2 ukazao je na nedavnu nezavisnu studiju britanske konsultantske kuće Frontier Economics, koja je utvrdila da izuzeće za ovaj projekat od evropske energetske regulative neće štetiti sigurnosti snabdevanja u regionu centralne i istočne Evrope CEE), kako to tvrdi PGNiG.

Studija je, kažu u operativnoj kompaniji projekta, zaključila da povećana tržišna integracija zemalja istočne Evrope i značajno širenje uvoznih kapaciteta u istočnoj Evropi - nezavisno od količine koja se prevozi tradicionalnim tranzitnim rutama - znači da odobravanje izuzeća za Nord Stream 2 ne bi naštetilo sigurnosti snabdevanja ili cenama gasa u tim zemljama.

U stvari, derogacija za NS2 ne bi naštetila sigurnosti snabdevanja u EU u celini niti bi vodila narušavanju sigurnosti snabdevanja u pojedinim evropskim zemljama ili predstavljala opasnost za „energetsku solidarnost“, zaključeno je.

Što se tiče tvrdnje da će Nord Stream 2 koncentrisati previše evropskog snabdevanja gasom jedan izvor i na jednu rutu, Nord Stream 2 odgovara da taj cevovod doprinosi sigurnosti snabdevanja Nemačke i EU gasom jednostavno pružanjem dodatnog elementa transportne infrastrukture.

"To povećava diverzifikaciju transportnih ruta i pouzdanost gasnog sistema u slučaju, na primer, tehničkih kvarova pojedinih infrastruktura", navedeno je iz kompanije.

"Činjenicom da je reč o offshore gasovodu, koji ne zavisi od tranzita kroz treće zemlje, izbjegavaju se rizici tehničkih kvarova u tranzitnim zemljama.

REGION

INA: Upola manja dividenda ove godine

ZAGREB – Ina će iz prošlogodišnje dobiti isplatiti 622,7 miliona kuna za dividendu akcionarima, odnosno 62,27 kuna po deonici, usuglasili su u petak Uprava i Nadzorni odbor hrvatske naftne kompanije.

To je, inačе, upola manja dividenda nego godinu pre, kada su deoničarima isplaćene dividende od 125 kuna po akciji, ili ukupno 1,25 milijardi kuna.

Prema podacima iz objavljenog revidiranog finansijskog izveštaja, Ina d.d. je lani ostvarila neto dobit od 656 miliona kuna, dok je u 2018. godini dobit iznosila 1,33 milijarde kuna.

S obzirom na najavu da će 622,7 milijuna kuna prošlogodišnje dobiti biti isplaćeno za dividendu, proizlazi da će Ina gotovo 95 posto prošlogodišnje dobiti isplatiti za dividendu.

Nezvanični račun pokazuje da je mađarskom MOL-u, koji drži 49,1 odsto udela Ine iz prošlogodišnje dobiti isplaćena kompanije pripala dividenda od 305,6 miliona kuna, a Republici Hrvatskoj, koja u Ini ima 44,8 odsto vlasništva, 279,2 miliona kuna.

Ostatak otpada na privatne i institucionalne investitore, koji imaju ukupno 6,1 odsto akcija Ine.

O dividendi odlučuje generalna skupština akcionara, a za sada još nije poznato kada će biti sazvana..

MOL počeo proizvodnju sredstava za zaštitu od korona virusa

BUDIMPEŠTA - Mađarska naftna i gasna grupa MOL najavila je u sredu da će početi proizvodnju dezinfekcione sanitарне tečnosti u matičnoj zemlji kao i u Hrvatskoj i Slovačkoj kako bi olakšala borbu protiv širenja koronavirusa.

U fabrici u Almasfuzitu na zapadu Mađarske MOL je za te potrebe prenamenio liniju za proizvodnju tečnosti za pranje automobilskog stakla i dnevno će proizvoditi 50.000 litara dezinfekcione tečnosti.

Nova linija proizvoda bit će dostupna na servisnim stanicama MOL-a pod markom MOL Hygi.

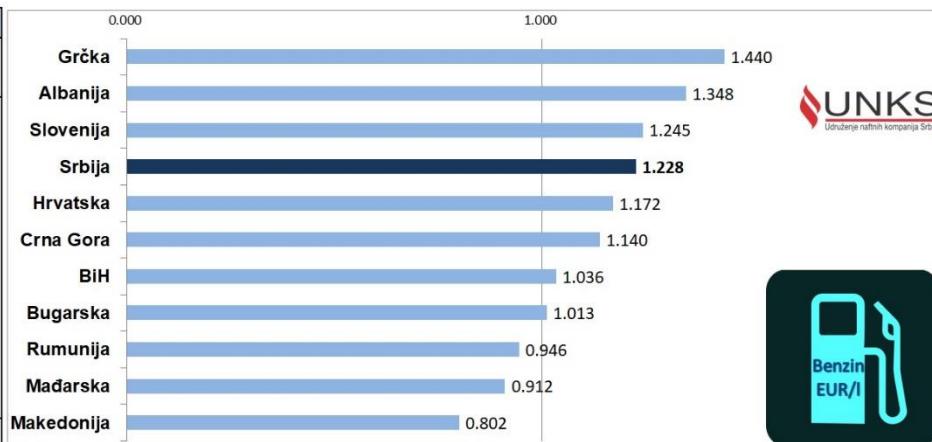
U isto vreme, jedinica INA maziva u Hrvatskoj počela je proizvodnju dezinfekcionog sredstva Ina Dezinol, delom za sopstvene potrebe, a delom i potrebe Štaba za odbranu od koronavirusa, saopšteno je u sredu iz hrvatske kompanije.

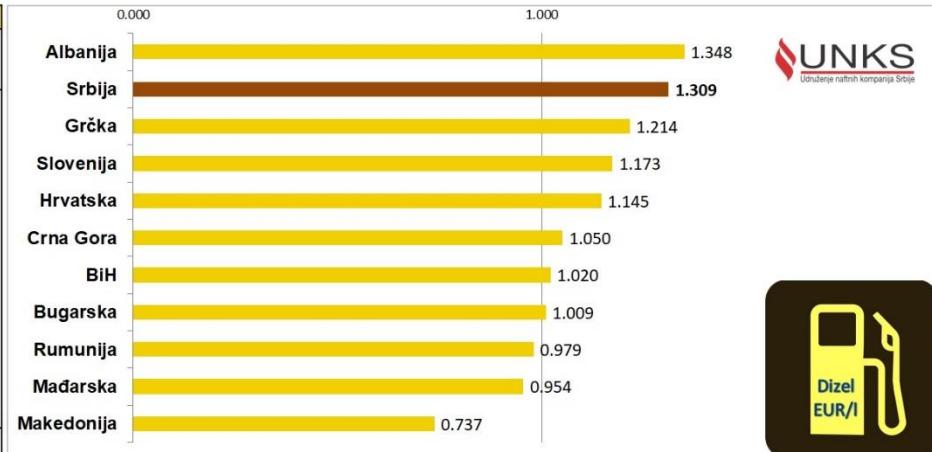

Prosečne maloprodajne cene goriva u zemljama regiona
23.03.2020. izraženo u EUR po srednjem kursu nacionalnih banaka

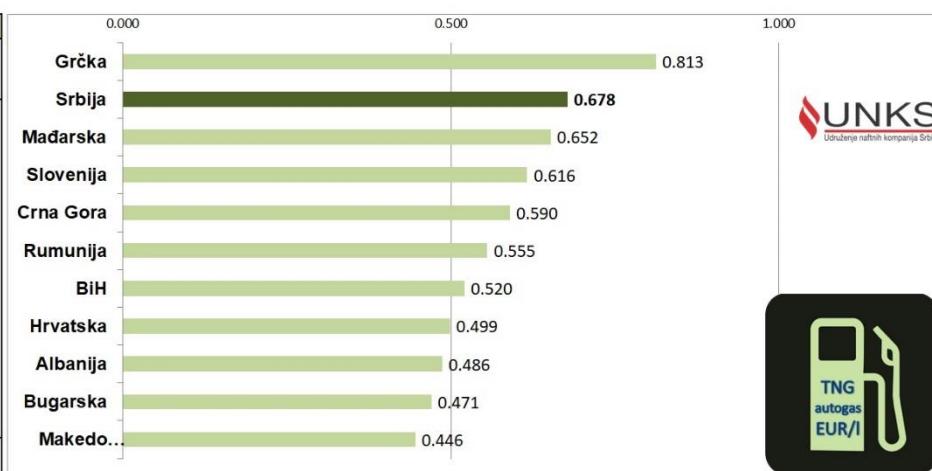
Benzin BMB 95 EN228 (EUR/l)		
	BMB 95 (EN 228)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	1.440	28.98%
Albanija	1.348	20.71%
Slovenija	1.245	11.51%
Srbija	1.228	9.99%
Hrvatska	1.172	4.95%
Crna Gora	1.140	2.11%
BiH	1.036	-7.23%
Bugarska	1.013	-9.25%
Rumunija	0.946	-15.31%
Mađarska	0.912	-18.31%
Makedonija	0.802	-28.14%
Prosečna cena u regionu	1.116	

Dizel EN590 (EUR/l)		
	Evro dizel (EN 590)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Albanija	1.348	24.17%
Srbija	1.309	20.61%
Grčka	1.214	11.85%
Slovenija	1.173	8.03%
Hrvatska	1.145	5.51%
Crna Gora	1.050	-3.26%
BiH	1.020	-5.98%
Bugarska	1.009	-7.03%
Rumunija	0.979	-9.77%
Mađarska	0.954	-12.09%
Makedonija	0.737	-32.05%
Prosečna cena u regionu	1.085	

TNG Autogas EN589 (EUR/l)		
	TNG autogas (EN 589)	u odnosu na prosečnu cenu regiona
Grčka	0.813	41.36%
Srbija	0.678	17.83%
Mađarska	0.652	13.39%
Slovenija	0.616	7.18%
Crna Gora	0.590	2.58%
Rumunija	0.555	-3.46%
BiH	0.520	-9.52%
Hrvatska	0.499	-13.27%
Albanija	0.486	-15.42%
Bugarska	0.471	-18.18%
Makedonija	0.446	-22.50%
Prosečna cena u regionu	0.575	

NEDELJA U SVETU NAFTE I GASU

deo izdavačke delatnosti NNKS WPCSERBIA

Autor, urednik, dizajn: Dušan Daković

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave